

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

30.3.2011

B7-0229/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

ÜRO neljas vähim arenenud riikide teemaline konverents (9.–13. mai 2011)

**Eleni Theocharous, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Michèle Striffler,
Maurice Ponga, Alf Svensson**
fraktsiooni PPE nimel

RE\862799ET.doc

PE459.762v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon ÜRO neljanda vähim arenenud riikide teemalise konverentsi (9.–13. mai 2011) kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO arengupoliitika komitee kindlaks määratud kriteeriumeid vähim arenenud riikide väljaselgitamiseks;
 - võttes arvesse 1990. aasta septembri Pariisi deklaratsiooni vähim arenenud riikide kohta;
 - võttes arvesse ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) aruannet „Vähim arenenud riigid – 2002. aasta aruanne – põgenemine vaesuse lõksust”;
 - võttes arvesse 2001. aasta mais ÜRO kolmandal vähim arenenud riikide teemalisel konverentsil vastu võetud vähim arenenud riike käsitlevat Brüsseli tegevusprogrammi;
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri aruannet aastateks 2001–2010 koostatud vähim arenenud riike käsitleva tegevusprogrammi rakendamise kohta (A/65/80);
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 2009. aasta resolutsiooni 63/227 aastateks 2001–2010 koostatud vähim arenenud riike käsitleva Brüsseli tegevusprogrammi rakendamise kohta;
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 2010. aasta resolutsiooni 64/213 ÜRO neljanda vähim arenenud riikide teemalise konverentsi kohta;
 - võttes arvesse ELi „kõik peale relvade” algatust;
 - võttes arvesse 2010. aasta septembris toimunud ÜRO kõrgetasemelise aastatuhande arengueesmärkide teemalise istungi tulemusi;
 - võttes arvesse 16. veebruari 2011. aasta Euroopa Komisjoni talituste töödokumenti ELi seisukoha kohta seoses ÜRO neljanda vähim arenenud riikide teemalise konverentsiga;
 - võttes arvesse Cotonou lepingut ja sellega seotud kaubandusprotokolle;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 1971. aastal tunnistas Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, et vähim arenenud riigid moodustavad rahvusvahelise üldsuse kõige vaesema ja nõrgema segmenti; ning arvestades, et vähim arenenud riikide arv on alates kõnealuse riikide kategooria loomisest peaaegu kahekordistunud (25-lt 49-le);
- B. arvestades, et rahvusvaheline üldsus on alates 1981. aastast koostanud kolm tegevusprogrammi vähim arenenud riikide sotsiaal-majanduslikule arengule suunatud ülemaailmse toetuse mobiliseerimiseks;

- C. arvestades, et ÜRO kolmandal vähim arenenud riikide teemalisel konverentsil lepiti kokku 10aastane programm, milles määrati kindlaks vähim arenenud riikide ja nende arengupartnerite rakendatavad meetmed, et vähendada äärmist vaesust ja pidevat nälga sihipäraste sekkumiste abil omavahel seotud aladel;
- D. arvestades, et seoses Brüsseli programmi lõppemisega kutsus ÜRO peasekretär kokku Istanbulis toimuva ÜRO neljanda vähim arenenud riikide teemalise konverentsi, et jagada parimaid tavasid ja saadud õppetunde ning selgitada välja poliitikasuunad ja väljakutsed, millega vähim arenenud riigid järgmisel aastakümnel silmitsi seisavad, ning vajalikud meetmed;
- E. arvestades, et vähim arenenud riikide kategooriast on möödunud aastakümne jooksul edukalt väljunud üksnes kolm riiki (Botswana, Roheneemesaared ja Maldiivid);
- F. arvestades, et hoolimata mõningatest kaugeleulatuvatest poliitilistest reformidest ei ole vähim arenenud riigid suutnud reageerida haldus- ja rahaliste ressursside puudusele;
- G. arvestades, et finants- ja majanduskriis, samuti toiduga kindlustatuse ja energiakriis on tõestanud vähim arenenud riikide äärmist haavatavust väliste šokkide suhtes ning muutnud veelgi nende inimarengut;
- H. arvestades, et pool vähim arenenud riikide elanikkonnast (mis hõlmab rohkem kui 800 miljonit inimest) ei ole võimeline teostama oma põhiõigusi ja rahuldama oma põhivajadusi toiduga kindlustatuse ja omavarustatuse osas; arvestades, et vähim arenenud riikide puhul on nendesse koondunud paljud vaesuse tegurid, sh haridus- tervise- ja sotsiaalinfrastruktuuri puudumine, samuti kõrge haavatavus loodusõnnetuste suhtes;
- I. arvestades, et inimarengu indeksi keskmine väärtus on kasvanud üksnes 0,34-lt 2000. aastal 0,39-le 2010. aastal ja keskmiselt on vähim arenenud riikidel rahuldaval tasemel seitsmest aastatuhande arengueesmärgi näitajast ainult kaks;
- J. arvestades, et ametliku arenguabi suurenemisest hoolimata jääb abi tublisti allapoole Brüsseli tegevusprogrammi seatud 0,2% eesmärki ning suurem osa vähim arenenud riikidest puutuvad endiselt kokku äärmise vaesuse, tootmisvõimsuste puudumise ja kasvava tööpuudusega;
- K. arvestades, et majandusseisak tuleneb peamiselt poliitilisest ebastabiilsusest, tsiviilrahutustest, halvast valitsemistavast ja korrupsioonist; ning arvestades, et umbes kolmandik vähim arenenud riike kannatab või on kannatanud vägivaldsete konfliktide all;
- L. arvestades, et Lissaboni lepingu sätted ja nõukogu poolt 2005. aasta mais heakskiidetud otsus sisaldavad sidusat poliitikat, mis hõlmab niisuguseid valdkondi nagu kaubandus- ja arengukoostööd, kliimamuutust, transporti, energiat, toiduga kindlustatust, rännet, samuti selle ühist põllumajandus- ja kalanduspoliitikat;
- M. arvestades, et säästva arengu toetamine tähendab tervise, hariduse ja koolituse toetamist, demokraatia ja õigusrõõgu põhimõtte edendamist ning inimõiguste ja põhivabaduste austamist, mis on ELi arengupoliitika põhielemendid,

1. tunneb heameelt ÜRO peasekretäri otsuse üle korralda 2011. aasta mais neljas vähim arenenud riikide teemaline konverents, et anda rahvusvahelisele üldsusele võimalus kinnitada ülemaailmset pühendumust vähim arenenud riikide vajadustega tegelemisele ja nende kasuks täiendavate meetmete võtmisele;
2. nõuab Brüsseli tegevusprogrammi põhjalikku hindamist ning on seisukohal, et uus programm peab andma konkreetseid tulemusi, sisaldama selgeid eesmärgi ja näitajaid ning tuginema tõhusatele ja läbipaistvatele järelevalve ja järelmeetmete võtmise mehhanismidele;
3. rõhutab, et põhimõtteliselt peaks ELi arenguabi olema kättesaadav kõikidele arenguriikidele, kuid et vähim arenenud riikidele tuleb pöörata erilist tähelepanu, kuna vaesuse kaotamine on jätkuvalt peamine eesmärk;
4. tuletab meelde vähim arenenud riikide kategooriast eduka väljumise eesmärki ning juhib tähelepanu raamistikule, mis kehtestati 2010. aasta septembris aastatuhande arengueesmärkide tippkohtumisel vaesuse kaotamise kiirendamise, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu loomise, hea valitsemistava ja suutlikkuse suurendamise eesmärgil;
5. kinnitab, kui oluline on saavutada eesmärk, mille kohaselt peaks vähim arenenud riikide puhul ametlik arenguabi moodustama 0,15–0,20% kogurahvatulust, võttes selleks kasutusele siseriiklikke ressursse ja täiendava meetmena innovatiivseid rahastamismehhanisme;
6. on seisukohal, et EL kui suurim arenguabi andja peab jätkama vähim arenenud riikide toetamise juhtimist, võttes vastu ühise seisukoha ja parandades koostöömehhanisme oma vähim arenenud partnerriikidega viisil, mis edendaks vastastikust vastutust ja vastastikuseid kohustusi;
7. tuletab meelde, et arengukoostöö pikaajaline eesmärk peab olema luua jätkusuutliku majandusliku arengu tingimused; rõhutab seetõttu vajadust selgitada välja vajadused ja strateegiad, tagada mitmekesisust ja teha ettevalmistusi liberaliseerimiseks, suurendades tootmis-, tarne- ja kauplemisvõimet ning vähim arenenud riikide investeringute ligimeelitamise võimet;
8. toonitab, et vähim arenenud riikide valitsused peavad korraldama ülemineku mitmekesisemale tootmisele; kutsub ELi üles toetama partnereid oma sidusa arengu korraldamise protsessi juhtimise suutlikkuse suurendamisel, kuna see on otsustava tähtsusega selleks, et tagada vähim arenenud riikide vastutus nende endi arenguprotsessi eest;
9. rõhutab vajadust uute meetmete järele, mille eesmärk on integreerida vähim arenenud riigid maailmamajandusse ja parandada nende juurdepääsu ELi turgudele; kutsub komisjoni üles suurendama oma kaubandusega seotud abi, et aidata vaeseimatel riikidel tulla toime turu liberaliseerimisest tuleneva konkurentsiga;
10. kordab, et ELi „kõik peale relvade” algatus peaks ka edaspidi olema ELi ja vähim arenenud riikide suhete nurgakivi, pakkudes vähim arenenud riikide toodetele kvootideta

vaba juurdepääsu; toonitab, et süsteemi on täiendatud uute lihtsamate ja arengusõbralikumate päritolureeglitega ELi üldise soodustuste süsteemi osas, mis peaks hõlbustama vähim arenenud riikidest pärit kaubavahetust;

11. on seisukohal, et kõik arenenud riigid ja suurem osa tähtsate turumajandusega riikidest peaksid avama oma turud vähim arenenud riikide toodetele sarnaste algetustega;
12. on teadlik asjaolust, et „kõik peale relvade” algatus ei ole oma algseid eesmärke täielikult saavutanud ning seetõttu on vähim arenenud riikidest ELi turule suunatud kaubavahetuse kvaliteet ja maht jäänud allapoole ootusi, eelkõige asjakohaste kaubandusega seotud ja sadamainfrastruktuuride puudumise tõttu; toetab selliste infrastruktuuride väljatöötamist, millel on ka tulevikus kaubandussuutlikkuse suurendamise jaoks otsustav tähtsus;
13. rõhutab, kui olulised on piirkondlik kaubandus ja piirkondlik integratsioon vähim arenenud riikide turgude väljavaadete ja suuruse suurendamise otsustava tähtsusega teguritena; toonitab sellega seoses, et tasakaalustatud ja kõikehõlmavad majanduspartnerluslepingud võivad pakkuda erilist tuge kasvu edendamisel ja kaubandussuutlikkusele kaasaaitamisel;
14. rõhutab, kui oluline on piirkondlik koostöö ning kõikide sidusrühmade, sh riiklike ja piirkondlike osaliste, riikide parlamentide, kodanikuühiskonna ja erasektori, suurem kaasatus;
15. nõuab vähim arenenud riikide toiduga kindlustatuse ja põllumajanduse tootmisvõimsuse esikohale seadmist tulemuslike meetmete abil, mis on seotud hindade ebastabiilsuse, reguleeritud toorainete hindade ning vähim arenenud riikide kaitsmise ja haavatavuse vähendamisega;
16. tuletab meelde, et rahu ja julgeolek on arengupoliitika tulemuslikkuse jaoks ülimalt olulised ning et ELil peaks olema paremini kooskõlastatud lähenemisviis, et tegeleda stabiilsuse küsimustega vähim arenenud riikides, ning toetama jõupingutusi rahumeelsete, demokraatlike ja kaasavate riikide rajamise suutlikkuse omandamiseks;
17. kutsub ELi ja selle vähim arenenud partnerriike üles tõhustama koostööd hea valitsemistava, demokraatia, inimõiguste ja soolise võrdsuse edendamisel;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.